

فصلنامه رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی

License Number: 85625 Article Cod: SH19K070271 ISSN-P: 2676-6442

مدل یابی نقش الگوهای ارتباطی خانواده و ادراک از سبک های فرزند پروری در پیش بینی اعتیاد به اینترنت با اثر واسطه ای دشواری تنظیم هیجان

(تاریخ دریافت ۱۴۰۳/۰۶/۱۲ تاریخ تصویب ۱۴۰۳/۰۵/۲۹)

هانیه صدیقی^۱

الهه مهابادی

چکیده

هدف این مدل یابی نقش الگوهای ارتباطی خانواده و ادراک از سبک های فرزند پروری در پیش بینی اعتیاد به اینترنت با اثر واسطه ای دشواری تنظیم هیجان است. روش پژوهش همبستگی است. جامعه آماری دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول ناحیه ۲ تهران است. است نمونه گیری با توجه با جدول کرجسی و مروگان (۱۹۷۰) به تعداد ۳۵۱ نفر و با روش طبقه ای نسبی انتخاب شده اند. در این پژوهش از پنج پرسش نامه پرسشنامه الگوی ارتباطی خانواده فیتزپاتریک و ریچی (۱۹۹۰)، پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۸)، پرسشنامه دشواری تنظیم هیجان گراتز و رومر (۲۰۰۴)، سبک فرزند پروری بامریند در سال (۲۰۱۲)، استفاده شد. تمامی تحلیل ها از طریق نرم افزار SPSS ۲۲ و سپس نرم افزار Smart PLS ۲ وارد شده و بر اساس نوع و هدف تحقیق، آزمون ها و تحلیل های آماری مناسب صورت پذیرفتند. یافته های مهم پژوهش حاکی از آن بود که: استنباط می شود الگوی ارتباطی بر اعتیاد به اینترنت به میزان به طور مستقیم تبیین می کند.

واژگان کلیدی: الگوی ارتباطی خانواده، سبک فرزند پروری، اعتیاد به اینترنت، دشواری تنظیم

هیجان

مقدمه

در دهه های اخیر شاهد تغییر و تحولات شگرف در عرصه فناوری رایانه ای و اطلاع رسانی هستیم که تأثیرات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مهمی را در جوامع بجا میگذارد. انفجار اطلاعاتی و انقلاب رایانه ای و مسأله جهانی شدن از جمله مهمترین تحولات و چالش برانگیزترین محورهایی است که جامعه بشری با آن روبرو است. فضای مجازی به سبب از بین بردن بُعد مسافت، امکانات جدیدی را در اختیار افراد قرار میدهد (فراحتی، فتحی آشتیانی، مرادی، ۱۳۹۰). در دسترس بودن همیشگی این فضا و عدم نیاز به تحرک فیزیکی در آن برای رسیدن به فضاهای دلخواه، این امکان را برای کاربران فراهم می کند که بتوانند با تکیه بر این فضا و امکانات موجود در آن، انتظارات و خواسته های بروز نیافته خود را در کوتاه ترین زمان ممکن دنبال کنند (دهقانی زاده و حسنچاری، ۱۳۹۱). استفاده بیش از حد از یک ابزار به معنای اعتیاد به آن است. پدیده اعتیاد مجازی، همزمان با افزایش دسترسی روزانه مردم به منابع آنلاین در اینترنت شایع تر می شود. یکی از مسائلی که امروز در زندگی افراد نقش پررنگی پیدا کرده است، استفاده از فضای مجازی و اینترنت است که این روزها نوجوانان و جوانان بیشتر درگیر این مقوله هستند. اعتیاد اینترنتی هم اکنون برای برخی افراد جایگزین ارتباطات اجتماعی شده است و این روند به شکل گیری اختلال شخصیت فرد منجر میشود (دهقان، ۱۳۹۶). افرادی که دچار اعتیاد اینترنتی هستند سبک زندگی متناوبی پیدا میکنند. فعالیت بدنی آنها کاهش پیدا میکند و نسبت به سلامت فردی خود بی توجه میشوند و بشدت معاشرت آنها در زندگی روزمره تحت تأثیر قرار میگیرد و ساعت خواب نامنظم شده و زیاد بیدار می مانند و تحمل دسترسی نداشتن به فضاهای مجازی را ندارند. و حتی روابط خانواده آنها را هم تحت تأثیر قرار می دهد (فیسک جان، ۱۳۹۶). انسان در محیطی به نام خانواده پا به عرصه وجود میگذارد. در آن محیط در کنار سایر افراد خانواده پرورش می یابد. هر کدام از افراد

دارای ظرفیت و استعداد های ذاتی هستند که از پدر و مادر به ارث میبرند و سپس تحت تأثیر و نفوذ عوامل مختلف محیطی قرار گرفته و تربیت می شوند. به عبارت دیگر مجموعه استعدادها و توانایی های ارثی و تأثیرات تربیتی مأخوذ از محیط شخصیت آنها را می سازد و بنابراین در تشکیل شخصیت و تربیت انسانها خانواده بزرگترین نقش را دارد. رابطه والدین با فرزندان و جو عاطفی خانواده یکی از مسائل مهم و تأثیرگذار در رشد و پرورش استعدادها و بالعکس عاملی مهم در جهت سوق دادن فرزندان به رفتارهای ناسازگارانه و ضداجتماعی میباشد (سپهری، ۱۳۹۳). متخصصان بهداشت روانی عامل اصلی مشکلات رفتاری را به رفتارهایی نسبت میدهند که بین والدین و فرزندان وجود دارد به نظر آنان خانواده به صورت یک مجموعه اصلی (پدر مادر و فرزندان) میتوانند تأثیری عمیق بر رفتار اولیه کودک داشته باشند. چگونگی ارتباط والدین با فرزندان به عوامل مختلفی بستگی دارد اما ارتباط هر چه قوی تر و گرم تر باشد اعتماد به نفس شکیبایی تلاش و پشتکار نوجوان در تحقق خواست های والدین افزایش می یابد و بر عکس هر چه ارتباط ضعیف تر و سردتر باشد همسوئی مسیرهایی که والدین مشخص می کنند کمتر خواهد شد (ملک مکان، ۱۳۹۱).

امروزه یکی از مهمترین معضلاتی که دست به گریبان خانواده ها شده است، شیوه ی فرزندپروری فرزندان است. چه بسا سهل انگاری در شیوه ی فرزندپروری به نوعی فرزندان نابهنجاری را تحویل جامعه دهد که به تبع آن باعث معضلاتی در جامعه شود. مادرانی که از کودک درخودمانده شان در خانه مراقبت می کنند، در محاصره ی مسائل متنوع در همه ی اشکال و اندازه ها قرار دارند. شیوه هایی که مادران در تربیت فرزندان خود به کار می گیرند، نقش اساسی در تأمین سلامت روانی فرزندان آنها دارد. در سایه ی ارتباط سالم است که میتوان نیازهای فرزندان را شناخت و نسبت به تأمین و ارضای آن ها همت گماشت. سبک های فرزند پروری مجموعه ای از راهبردها و

شیوه های مادر برای پرورش کودک است (شریعتمداری، ۱۳۹۸). تحقیقات نشان می دهند که مادران، میزان متفاوتی از تلاش و زمان را به تربیت کودک خود اختصاص می دهند. انتخاب سبک فرزند پروری تا حد زیادی به فرهنگ والدین بستگی دارد. والدین معمولاً شیوهی فرزند پروری خود را از سبک فرزند پروری پدر و مادرشان اقتباس می کنند؛ اما امروزه تحقیقات علمی، والدین را در انتخاب سبکی کارآمد در تربیت کودک یاری می دهد. بامریند (۲۰۱۵) سبک فرزند پروری را به عنوان کارکرد کنترلی والدین معرفی میکند و با توجه به ابعاد رفتاری گرمی و کنترل، آن را به انواع مستبدانه، مقتدرانه، و سهل گیرانه تقسیم می کند. سبک های فرزند پروری در رشد اجتماعی کودکان هم نقش بسزایی را ایفا می کنند.

تنظیم هیجان به عنوان فرآیندهایی که افراد هیجاناتشان را برای پاسخ به توقعات محیطی هشیارانه و ناهشیارانه تعدیل می کنند در نظر گرفته می شود. شکست در تنظیم هیجان، بی نظمی نامیده میشود. بی نظمی هیجان به عنوان روشهای ناسازگارانه پاسخ به هیجانات تعریف شده است که شامل پاسخ های فاقد پذیرش، دشواری در کنترل رفتارها در بستر پریشانی هیجانی و نقض در استفاده عملکردی از هیجانات به عنوان اطلاعات است. دشواری در تنظیم هیجان می تواند به اعتیاد به مواد و اعتیاد به اینترنت را پیش بینی کند (حسن شاهی، ۱۳۹۱). با توجه به اینکه اعتیاد به اینترنت میتواند آثار بسیار مخربی بر روابط خانواده و در سطح وسیع تر بر جامعه داشته باشد لازم است که سبک های فرزند پروری شناسایی شوند و بهترین آنها ارائه گردد تا افراد بتوانند در هیجانات خود تنظیم و کنترل کافی را کسب کنند بنابراین سؤال اصلی پژوهش این است که نقش الگوهای ارتباطی خانواده و ادراک از سبک های فرزند پروری در پیش بینی اعتیاد به اینترنت با اثر واسطه ای دشواری تنظیم هیجان چیست؟

• هدف های پژوهش

هدف های اصلی

۱. بررسی تاثیر نقش الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری

تنظیم هیجان

۲. بررسی تاثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری

دشواری تنظیم هیجان

هدف های فرعی

۱. بررسی تاثیر نقش الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت

۲. بررسی تاثیر نقش الگوهای ارتباطی خانواده بر دشواری تنظیم هیجان

۳. بررسی تاثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت

۴. بررسی تاثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان

۵. بررسی تاثیر دشواری تنظیم هیجان بر اعتیاد به اینترنت

• فرضیه های پژوهش

فرضیه های اصلی

۱. بین الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان

رابطه معناداری وجود دارد.

۲. بین تاثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه های فرعی

۱. بین الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد.
۲. بین نقش الگوهای ارتباطی خانواده بر دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد.
۳. بین ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد.
۴. بین ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد.
۵. بین دشواری تنظیم هیجان بر اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

• پیشینه پژوهش

زمانی (۱۴۰۲)، در پژوهشی به بررسی الگوی ساختاری تأثیر سبکهای فرزندپروری و اعتیاد به بازی رایانه ایبر عملکرد تحصیلی در دانش آموزان پسر پرداخت و به این نتیجه رسید که والدین با سبک فرزند پروری قاطعانه از طریق ایجاد و توسعه مهارت های خود کنترلی و مدیریت زمان در فرزندان خود، احتمال وابستگی فرزندان خود آنان به بازیهای رایانه ای را کاهش می دهند.

حکیمی نصرآبادی (۱۴۰۲)، در پژوهشی به بررسی رابطه سبک های فرزند پروری والدین و اعتیاد به اینترنت با اختلالات یادگیری در دانش آموزان پرداخت و به این نتیجه رسید که پسران در هر

دو متغیر اعتیاد به اینترنت و اختلال یادگیری میزان بالاتری از اختلال را نشان می دهند. در نهایت یافته ها نقش سبک های فرزند پروری و اعتیاد به اینترنت را در پیش بینی اختلالات یادگیری به اثبات رساند.

کرمشایی، پناهی، صادق نیا و زیدی (۱۴۰۱)، در پژوهشی به بررسی اعتیاد به اینترنت و فضاهای مجازی در بین جوانان و نوجوانان پرداختند. آنان در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که ویژگی های شخصیتی افراد، اعتیاد به اینترنت و فضاهای مجازی را تحت تاثیر قرار می دهد. همچنین یافته های این پژوهش حاکی از آن بود که بین جنسیت و میزان اعتیاد به فضای مجازی در بین جوانان و نوجوانان تفاوت معنی داری وجود ندارد.

بانپارد (۲۰۲۲) در پژوهشی به مطالعه شیوع استفاده مرضی از اینترنت و ارتباط آن با عزت نفس و سلامت روانی و عدم بازداری پرداختند. که نتایج پژوهش نشان داد ۱۸ درصد از شرکت کنندگان واجد شرایط استفاده مرضی از اینترنت بودند و این مصرف بالا موجب مشکلات بین فردی، تحصیلی و اجتماعی در آنها شده بود.

یانگ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان تاثیر شیوه های فرزندپروری بر میزان پرخاشگری نشان دادند که تحریکی که ناشی از محرک نامطبوع نباشد در صورت وجود محرک های پرخاش انگیز ممکن است پرخاشگری را افزایش دهد. در این تحقیق افرادی که در نتیجه ورزش های تلاش انگیز برا نگیخته شده بودند ، پرخاشگری بیشتری علیه کسی که قبل آن ها را عصبانی کرده بودند نشان دادند و پرخاشگر تر از کسانی بودند که چنین تمرین های نداشتند.

فوستر و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود با عنوان تاثیر سبک فرزندپروری مقتدرانه با رفتارهای ضداجتماعی نشان داد که سبک فرزندپروری مقتدرانه با رفتارهای ضداجتماعی رابطه ی منفی

دارد، کودکان این والدین از لحاظ پیامدهای اجتماعی - هیجانی و تحصیلی در وضعیت مطلوبی قرار دارند از عزت نفس بالایی برخوردارند خود کنترلی و گرایش به خود اتکایی، و کنجکاوی در آنها زیاد است و دارای سطوح بالای شایستگی، پیشرفت تحصیلی، رشد اجتماعی و خود ادراکی هستند. مشکلات شناختی روان و رفتاری کمتری را نسبت به دو سبک دیگر نشان می دهند.

• جامعه و نمونه

جامعه این پژوهش شامل: دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول ناحیه ۲ تهران به تعداد ۳۵۱ نفر نمونه گیری با توجه با جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) به تعداد ۳۵۱ نفر به روش طبقه ای نسبی انتخاب می شوند.

• روش شناسی

در این پژوهش از پنج پرسش نامه پرسشنامه، پرسشنامه الگوی ارتباطی خانواده فیتزپاتریک و ریچی (۱۹۹۰)، پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۸)، پرسشنامه دشواری تنظیم هیجان گراتز و رومر (۲۰۰۴)، سبک فرزند پروری بامریند در سال (۲۰۱۲)، استفاده شد.

• روش تجزیه و تحلیل داده ها

در این پژوهش جهت نشان دادن برخی مشخصات آزمودنی ها و همچنین برای انجام تحلیل های مقدماتی میانگین، انحراف معیار همبستگی و غیره از آمار توصیفی استفاده شد. سپس برای انجام تحلیل های پیچیده تر از آمار استنباطی استفاده گردید، به این ترتیب برای ارزیابی برازندگی الگوی

پیشنهادی و بررسی روابط متغیرها از الگویابی معادلات ساختاری PLS استفاده شد. تمامی تحلیل‌ها از طریق نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ و Smart PLS استفاده شد.

• یافته‌های پژوهش

فرضیه اول: بین الگوهای ارتباطی خانواده بر اینترنت رابطه معناداری وجود دارد

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب استاندارد	T-Value	نتیجه
الگوی ارتباطی خانواده	اینترنت	۰.۷۵	۲۳.۲۳	تأیید

با توجه به جدول عدد معناداری مسیر بین دو متغیر الگوی ارتباطی خانواده و اینترنت برابر ۲۳.۲۳ می‌باشد و این مقدار بزرگتر از ۱.۹۶ می‌باشد، از این رو فرضیه مورد تأیید قرار می‌گیرد و میزان اثرگذاری متغیر الگوی ارتباطی خانواده بر اینترنت با توجه به جدول بالا برابر ۰.۷۵ درصد است که نشان می‌دهد به ازای یک واحد تغییر در متغیر الگوی ارتباطی خانواده، اینترنت ۰.۷۵ واحد هم‌راستا با الگوی ارتباطی خانواده تغییر خواهد یافت، بنابراین فرضیه اصلی اول پژوهش در سطح خطای ۰.۰۵ تأیید می‌شود.

فرضیه ۲. بین نقش الگوهای ارتباطی خانواده بر دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد

نتیجه	T-Value	ضریب استاندارد	متغیر وابسته	متغیر مستقل
تأیید	۱۲.۴۷	۰.۵۰	دشواری تنظیم هیجان	الگوی ارتباطی خانواده

با توجه به جدول عدد معناداری مسیر بین دو متغیر الگوی ارتباطی خانواده و دشواری تنظیم هیجان برابر ۱۲.۴۷ می باشد و این مقدار بزرگتر از ۱.۹۶ می باشد، از این رو فرضیه مورد تأیید قرار می گیرد و میزان اثرگذاری متغیر الگوی ارتباطی خانواده بر دشواری تنظیم هیجان با توجه به جدول بالا برابر ۰.۵۰ درصد است که نشان می دهد به ازای یک واحد تغییر در متغیر الگوی ارتباطی خواننده، دشواری تنظیم هیجان ۰.۵۰ واحد هم راستا با الگوی ارتباطی خانواده تغییر خواهد یافت، بنابراین فرضیه اصلی دوم پژوهش در سطح خطای ۰.۰۵ تأیید می شود.

فرضیه ۳. بین ادراک از سبک‌های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد

جدول ۴-۱۲. بین ادراک از سبک‌های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود

دارد

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب استاندارد	T-Value	نتیجه
ادراک از سبک‌های فرزند پروری	اعتیاد به اینترنت	۰.۲۲	۵.۶۳	تأیید

با توجه به جدول عدد معناداری مسیر بین دو متغیر ادراک از سبک‌های فرزند پروری و اعتیاد به اینترنت برابر ۵.۶۳ می‌باشد و این مقدار بزرگتر از ۱.۹۶ می‌باشد، از این رو فرضیه مورد تأیید قرار می‌گیرد و میزان اثرگذاری متغیر ادراک از سبک‌های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت با توجه به جدول بالا برابر ۰.۲۲ درصد است که نشان می‌دهد به ازای یک واحد تغییر در متغیر ادراک از سبک‌های فرزند پروری، اعتیاد به اینترنت ۰.۲۲ واحد هم‌راستا با ادراک از سبک‌های فرزند پروری تغییر خواهد یافت، بنابراین فرضیه اصلی سوم پژوهش در سطح خطای ۰.۰۵ تأیید می‌شود.

فرضیه چهارم: بین ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۱۳-۴. بین ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان رابطه معناداری وجود دارد

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب استاندارد	T-Value	نتیجه
ادراک از سبک های فرزند پروری	دشواری تنظیم هیجان	۰.۰۴۰	۲.۲۰۹	تأیید

با توجه به جدول عدد معناداری مسیر بین دو متغیر بررسی ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان آگاهی برابر ۲.۲۰ می باشد و این مقدار بزرگتر از ۱.۹۶ می باشد، از این رو فرضیه مورد تأیید قرار می گیرد و میزان اثرگذاری متغیر بررسی ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان با توجه به جدول بالا برابر ۰.۰۴۰ درصد است که نشان می دهد به ازای یک واحد تغییر در متغیر ادراک از سبک های فرزند پروری، ۰.۰۴۰ دشواری تنظیم هیجان واحد هم راستا با ادراک از سبک های فرزند پروری تغییر خواهد یافت، بنابراین فرضیه اصلی چهارم پژوهش در سطح خطای ۰.۰۵ تأیید می شود.

فرضیه پنجم: بین اعتیاد به اینترنت و دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۱۴-۴. بین اعتیاد به اینترنت و دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب استاندارد	T-Value	نتیجه
اعتیاد به اینترنت	دشواری تنظیم هیجان	۰.۴۵	۹.۷۳۳	تأیید

با توجه به جدول عدد معناداری مسیر بین دو متغیر اعتیاد به اینترنت و دشواری تنظیم هیجان برابر ۹.۷۳۳ می باشد و این مقدار بزرگتر از ۱.۹۶ می باشد، از این رو فرضیه مورد تأیید قرار می گیرد از طرفی چون عدد معناداری به دست آمده مثبت می باشد این اثر مستقیم می باشد و میزان اثرگذاری متغیر اعتیاد به اینترنت بر دشواری تنظیم هیجان با توجه به جدول بالا برابر ۰.۴۵ درصد است که نشان می دهد به ازای یک واحد تغییر در متغیر اعتیاد به اینترنت، دشواری تنظیم هیجان ۰.۴۵، واحد هم راستا با اعتیاد به اینترنت تغییر خواهد یافت، بنابراین فرضیه اصلی پنجم پژوهش در سطح خطای ۰.۰۵ تأیید می شود.

• آزمون سوبل

نتایج آزمون سوبل: در رابطه با تصمیم گیری در خصوص فرضیه های اصلی پژوهش، یعنی

نقش میانجی در تاثیر الگوی ارتباطی خانواده و سبک فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت، از آزمون

سوبل استفاده می شود.

فرضیه اصلی ۱: بین تأثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد

باتوجه به ضرایب استاندارد مسیر در جدول اسلاید قبلی، ادراک از سبک های فرزند پروری بر دشواری تنظیم هیجان و دشواری هیجان بر اعتیاد به اینترنت به میزان ۰/۰۱۸ درصد طبق رابطه زیر: $0.018 = (0.040) \times (0.45)$ ، تغییرات اعتیاد بر اینترنت را به طور مستقیم تبیین می کند. و در رابطه با سنجش معناداری تأثیر متغیر میانجی دشواری تنظیم هیجان بین دو متغیر ادراک از سبک فرزند پروری و اعتیاد به اینترنت از آزمون سوبل استفاده شد که بعد از جایگذاری در فرمول آزمون سوبل با مقادیر مربوط به a, b, sa, sb به ترتیب برابر با (۰/۴۰، ۰/۴۵، ۰/۴۴، ۰/۵۱)، مقدار آن ۲/۲۹ درآمد که از ۱/۹۶ بیشتر است پس می توان گفت بین تأثیر ادراک از سبک های فرزند پروری بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه اصلی ۲: بین الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

باتوجه به ضرایب استاندارد مسیر در جدول اسلاید قبلی، ضریب استاندارد مسیر الگوی ارتباطی خانواده بر دشواری هیجان و دشواری هیجان بر اعتیاد به اینترنت به میزان ۰/۲۲ درصد طبق رابطه زیر:

$0.22 = (0.45) \times (0.50)$ ، تغییرات اعتیاد به اینترنت را با میانجی گری دشواری هیجان تبیین می کند. و با استفاده از آزمون سوبل بعد از جایگذاری در فرمول آن، با مقادیر مربوط به a, b, sa, sb به ترتیب برابر با (۰/۵، ۰/۴۵، ۰/۲۳، ۰/۵۱) مقدار سنجش معناداری متغیر میانجی دشواری تنظیم هیجان در رابطه بین دو متغیر الگوهای ارتباطی خانواده و متغیر اعتیاد به اینترنت ۰/۲۱

درآمد که از ۱/۹۶ بیشتر است پس در سطح اطمینان ۰/۹۵ درصد معناداری تأثیر این متغیر میانجی تأیید شد و می توان گفت بین الگوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت با میانجیگری دشواری تنظیم هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد..

$$Z - Value = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times s_a^2) + (a^2 \times s_b^2) + (s_a^2 \times s_b^2)}}$$

در این رابطه a مقدار ضریب مسیر میان متغیر مستقل و میانجی، b مقدار ضریب مسیر میان متغیر میانجی و وابسته، s_a خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر مستقل. و میانجی و s_b خطای استاندارد مربوط به مسیر میان متغیر میانجی و وابسته می باشد.

• پیشنهادات مطروحه

۱-پیشنهادهای کاربردی

-برای کاهش توقعات و به کارگیری شیوه های مناسب سبک فرزند پروری آموزشی جهت افزایش آگاهی آنها درباره ویژگی های شخصیتی و ارتباط فرزندانشان برگزار شود.

-والدین در ارتباط با تربیت فرزندان خود بیشتر از سبک فرزندپروری اقتدار گرایانه استفاده کنند.

-برگزاری کارگاه های آموزشی توسط وزارت بهداشت و درمان درباره کمال گرایی و بیان اثرات آن بر زندگی افراد.

۲-پیشنهادهای پژوهشی

- بررسی الگوهای ارتباطی خانواده و یادگیری خودتنظیمی در مقاطع ماتلف تحصیلی مدارس و دانشگاه.

- به پژوهشگران علاقه مند پیشنهاد می گردد با به کارگیری متغیرهای پژوهش حاضر در قالب پژوهش جداگانه در سازمانهای دیگری چون سازمان های خدماتی، درمانی، دیگر سازمان های تولیدی و در نمونه های جداگانه زنان و مردان انجام گیرد تا بین یافته ها مقایسه انجام و علل شباهت ها و تفاوت ها استخراج گردد

- پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی از روشهای دیگری مانند مصاحبه و غیره، برای جمع آوری داده ها استفاده شود.

• محدودیت های پژوهش

این پژوهش در بین دانش آموزان متوسطه دختر انجام شده لذا جهت کاربرد و تعمیم آن در دیگر سازمان ها و مقاطع باید جانب احتیاط را رعایت کرد.

محدودیت استفاده صرف از ابزار پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات

عدم همکاری کامل و مناسب مسئولین مربوط.

از آنجا که روش پژوهش از نوع توصیفی- همبستگی است، امکان نتیجه گیری علی- مقایسه ای امکان پذیر نیست.

استفاده از روش کمی برای جمع آوری داده ها که نسبت به روش های آمیخته قدرت تعمیم را کاهش می دهد.

منابع و مآخذ

- آقاییار، ادیب. (۱۳۸۶). اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری دانش آموزان پسر سال اول دبیرستان. مجله بهبود دانشگاه علوم پزشکی کرمان، سال ۱۴، دوره ۳، صص ۲۱۰-۱۹۸.
- آقایی نژاد، جان بابا؛ فرامرزی، سالار و عابدی، احمد. (۱۳۹۲). تأثیر یک دوره فعالیت منظم ورزشی بر پرخاشگری دانش آموزان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر. مجله رشد و یادگیری حرکتی-ورزشی، شماره ۱۲، صص ۹۱-۱۰۵.
- احمدی رق آبادی، علی. (۱۳۸۹). بررسی ارتباط هوش هیجانی و بهداشت روانی در دانش آموزان مقطع پیش دانشگاهی شهر رشت. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، دانشکده علوم انسانی.
- اقدسی، علی نقی؛ نجفی، سولماز؛ اسماعیلی، رقیه؛ پناه علی، امیر و محمدی، اکبر. (۱۳۹۲). مقایسه شیوه های فرزندپروری والدین نوجوانان پسر بزهکار و عادی. مجله زن و مطالعات خانواده، سال ۴، شماره ۱۳، صص ۱۵۱-۱۴۱.
- اکبر زاده، نسرين. (۱۳۸۸). هوش هیجانی دیدگاه مایر و سالووی و دیگران. تهران: انتشارات فارابی.
- بقرآبادی، قاسم؛ شریفی درآمدی، پرویز و دولت آبادی، شیوا. (۱۳۸۹). بررسی تأثیر شن درمانی بر کاهش پرخاشگری دانش آموزان پسر ناشنوا. مجله مطالعات روان شناختی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء، دوره ۶، شماره ۱، صص ۱۷-۱.

- بیرامی، منصور؛ بهادری، علی اکبر و خسروشاهی، جعفر. (۱۳۸۹). ارتباط شیوه تربیتی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان راهنمایی. مجله علوم تربیتی، سال ۷، شماره ۱۰، ص ۲۱-۱.
- پارسا، نسرين. (۱۳۹۰). هوش هیجانی. تهران: انتشارات رشد.
- پرچم، اعظم؛ فاتحی زاده، مریم و اله یاری، حمیده. (۱۳۹۱). مقایسه سبک های فرزندپروری با مریند با سبک فرزندپروری مسئولانه در اسلام. مجله پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی، سال ۲۰، شماره ۱۴، صص ۱۳۸-۱۱۵.
- پورابراهیم، تقی؛ حیدری، جعفر و خوش کنش، ابوالقاسم. (۱۳۹۰). رابطه شیوه های فرزندپروری با سبک های هویت یابی و گرایش به مشاغل در نوجوانان. فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، دوره ۳، شماره ۸، صص ۲۴-۱۱.
- حبیبی، زهره؛ خسروجاوی، مهناز و حسین خانزاده، عباسعلی. (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر راهبردهای مقابله با تنیدگی در افراد با آسیب بینایی. مجله پرستاری و مامایی جامع نگر، سال ۲۴، شماره ۷۱، صص ۲۹-۲۱.
- حسن زاده، رمضان. (۱۳۹۱). روش های پژوهش در علوم رفتاری. تهران: نشر ساوالان.
- حسینی انجدانی، امین. (۱۳۸۷). مقایسه مهارت های حل مسأله اجتماعی دانش آموزان عادی و دارای اختلالات رفتاری ۹ و ۱۵ ساله شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۷۷. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی تهران.
- حسینی نسب، سید داوود؛ احمدیان، فاطمه و روان بخش، محمدحسین. (۱۳۸۷). بررسی رابطه شیوه های فرزندپروری با خودکارآمدی و سلامت روانی دانش آموزان. مطالعات تربیتی و روان شناسی، دوره ۹، شماره ۱، صص ۳۷-۲۱.

- Maslow, A. (۲۰۱۰). *Toward a Psychology of Being*. New York: John Willey & Sons.
- Morahan-Martin J, Schumacher P. Incidence and correlates of pathological internet use among college student. *Comput Human Behav* ۲۰۰۰; ۱۶: ۱۳-۲۹
- Morahan-Martin, J. Schumacher, P. (۲۰۱۹). Incidence and correlates of pathological internet use among college student. *Comput human*: ۱۶, ۱۳-۲۹.
- Moshe Israelashvili, Taejin Kim, Gabriel Bukobza. (۲۰۱۱). Adolescents over-use of the cyber world- internet addiction or identity exploration?. *Journal Adolescence*.
- Machlis, S. (۲۰۱۴). *Gotcha! Computer monitors riding the web wave*, Computerword, p. ۱.
- Pallanti S, Bernardi S, Leonardo Q. The shorter PROMIS questionnaire and the internet addiction scale in the assessment of multiple addictions in a high-school population: prevalence and related disability. *CNS Spectrums* ۲۰۱۶; ۱۱(۱۲): ۹۶۶-۷۴
- Roche, S. M., & McConkey, K. M. (۲۰۱۵). "Absorption: Nature, Assessment, and Correlates". *J. of Personality and Social Science*, ۵۹, ۹۱-۱۰۱.
- Schuemie, M. J., van der Straaten, P., Krijn, M., & van der Mast, C. A. P. G. (۲۰۱۵). "Research on Presence in Virtual Reality: A Survey". *Cyberpsychology & Behaviour*, ۴, ۱۸۳-۲۰۱.
- Shapira NA (۲۰۱۳), Lessig MC, Goldsmith TD, et al. Problematic internet use: proposed classification and diagnostic criteria. *Depress Anxiety* ۲۰۰۳; ۱۷: ۲۰۷-۱۶

- Shotton, MA.). ۲۰۱۲ (The costs and benefits of computer addiction Behav Inform Tech: ۱۰(۳), ۲۱۹-۳۰- --Tellegen, A. (۱۹۸۲). Content Categories: Absorption Items .
- Tellegen, A. Atkinson, G. (۲۰۱۲). Openness to absorbing and self-altering experiences(absorption),a trait related to hypnotic susceptibility. Journal of Abnormal Psychology: ۸۳, ۲۶۸-۲۷۷.
- Young S.(۲۰۱۷).treatmentoutcomes with internet addiction.published in cyberpsychology (Revised).Unpublished manuscript, University of Minnesota.
- Young, k. (۲۰۱۵).Internet Addhction: Symptoms, Evaluation and Treatment.
- Young, K.(۲۰۱۶). Internet addiction: the emergence of a new clinical disorder. Cyberpsychol Behav: ۳, ۲۳۴-۴۴
- Berzonsky, M.D., & Kuk, L.S. (۲۰۰۰). Identity status, identity processing style, and the transition to university. Journal of Adolescent Research, ۱۵: ۸۱- ۹۸.